

OBSAH

Úvod	str.	3
Obsah		5
1. ZÁKLADNÍ POZNATKY		9
1.1. Ekologie		9
1.1.1. Ekosystém		10
1.1.2. Stanoviště a ekologické niky		13
1.1.3. Vlivy působící na ekosystémy		13
1.1.4. Ekologické zákonitosti		14
1.1.5. Sociální ekologie		16
1.1.6. Ekologie města		16
1.2. Životní prostředí		18
1.2.1. Definice životního prostředí		18
1.2.2. Základní složky a jejich vlastnosti		18
1.2.3. Životní prostředí měst		19
1.3. Město a osídlení		20
1.3.1. Osídlení		21
1.3.2. Klasifikace měst		23
1.3.3. Funkce města		25
1.3.4. Velikost města		27
1.3.5. Kompozice města		30
1.3.6. Příměstské území		31
1.3.7. Městské ekosystémy		31
1.4. Obyvatelstvo		33
1.4.1. Počet obyvatel		33
1.4.2. Koncentrace a hustota obyvatel		34
1.4.3. Specifické skupiny obyvatel		35
1.4.4. Zdravotní stav obyvatel		35
Shrnutí a kontrolní otázky		39
2. VÝVOJ OSÍDLENÍ, MĚST A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ		41
2.1. Počátky lidských sídel		41
2.2. Starověk		42
2.3. Antika		43
2.4. Středověk		46
2.5. Renesance		49
2.6. Baroko		51
2.7. 19. století		52
2.8. 20. století		58
Shrnutí a kontrolní otázky		64
3. URBANISTICKÁ KONCEPCE MĚSTA		65
3.1. Funkční systémy města		65
3.1.1. Bydlení a občanské vybavení		67
3.1.2. Výroba - Průmysl a zemědělství		69
3.1.3. Doprava		70
3.1.4. Technické vybavení		76
3.1.5. Rekrece		78
3.2. Ekologické zónování		80
Shrnutí a kontrolní otázky		81

4. EKOLOGICKÁ KONCEPCE MĚSTA	83
4.1. Metabolismus města	85
4.1.1. Prostorová a časová optimalizace látkových toků	86
4.1.2. Antropogenní energetické toky	90
4.1.3. Odpady a jejich minimalizace	92
4.2. Ovzduší a podnebí	94
4.2.1. Ovzduší	95
4.2.2. Hodnocení klimatu	100
4.2.3. Znečišťování ovzduší a změny klimatu	102
4.3. Voda a vodní prvky	107
4.3.1. Voda a její funkce	108
4.3.2. Malé vodní toky	110
4.3.3. Znečišťování vodních toků a ploch	110
4.4. Půda a pozemky	113
4.4.1. Půda	114
4.4.2. Pozemky a jejich oceňování	115
4.5. Urbanizovaná krajina	117
4.5.1. Přírodní komponenty sídel a krajiny	117
4.5.2. Synantropní organismy v městském prostředí	118
4.5.3. Systém ekologické stability	119
Shrnutí a kontrolní otázky	125
5. REHABILITACE MĚSTSKÉHO PROSTŘEDÍ	127
5.1. Veřejné prostory měst	129
5.1.1. Regenerace a modernizace	129
5.1.2. Pěší komunikace a prostory	131
5.2. Obytné prostředí	136
5.2.1. Regenerace sídlišť	136
5.2.2. Obytný vnitroblok	139
5.3. Městská zeleň	142
5.3.1. Biologicky aktivní plochy	142
5.3.2. Funkce zeleně	143
5.3.3. Zeleň v ulicích	146
5.3.4. Historické zahrady a parky	147
5.3.5. Zvláštní formy zeleně	148
5.3.6. Alergologické aspekty zakládání a údržby zeleně	152
Shrnutí a kontrolní otázky	155
6. ÚZEMNÍ A PROSTOROVÉ PLÁNOVÁNÍ	157
6.1. Územní plánování	159
6.1.1. Cíle a poslání územního plánování	159
6.1.2. Územně-plánovací dokumentace	163
6.1.3. Územní řízení	164
6.1.4. Ochrana životního prostředí	165
6.2. Prostorové plánování	167
Shrnutí a kontrolní otázky	170

7. REGIONY A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	171
7.1. Regionální politika	171
7.1.1. Euroregiony	174
7.1.2. Regionální koncepce osídlení	174
7.1.3. Správní orgány	177
7.2. Ekologická regionalizace	177
7.2.1. Systém ekologické stability krajiny	179
7.2.2. Velkoplošná chráněná území	184
Shrnutí a kontrolní otázky	186
8. STÁTNÍ SPRÁVA A SAMOSPRÁVA	187
8.1. Státní správa v oblasti péče o životní prostředí	187
8.2. Místní samospráva	188
8.2.1. Spoluúčast obyvatel	189
8.2.2. Ekologická hnutí	190
8.3. Pracovní postupy a metody ve sféře ochrany prostředí	192
8.3.1. Informace o území	192
8.3.2. Ekologická část studií a územních plánů	193
8.3.3. Posuzování vlivů na ŽP	194
8.3.4. Ekologický audit	195
8.3.5. Souborné hodnocení kvality životního prostředí	196
Shrnutí a kontrolní otázky	200
ZÁVĚR	201
Poznámky	203
Literatura	217
PŘÍLOHY	
1. Zásady postupu participace obyvatel při řešení problémů životního prostředí	219
2. Návrh osnovy ekologických částí komplexních urbanistických studií a územních plánů zón	221
3. Obsah dokumentace o hodnocení vlivů na životní prostředí	227
4. Rozbor vlivu činnosti výrobního podniku na životní prostředí (ekologický audit)	233